



Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 94 1 Ὀκτωβρίου 2002

Ποιός ἐρευνάει τίς παρενέργειες;

Συκολο νά πιπιλίζεις τά συνθήματα τῆς ἐποχῆς. Νά μετέχεις στή νομὴ τῶν πολιτικῶν καί πολιτιστικῶν ἀνοιγμάτων. Νά προβάλλεις τὴν ὑπαρξή σου ὑπερυψωμένη στό βάθρο τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καί τῆς ἀσταμάτητης προόδου. Δύσκολο νά ἀσκήσεις ἔλεγχο τῶν ἐπιλογῶν σου, πού τίς προμηθεύσαι ἀπὸ τό παζάρι τῆς ξέφρενης διαφήμισης, καί τίς ἀποθηκεύεις μέσα σου, μέ τὴν ἐπιπόλαιη βεβαιότητα, ὅτι ἀποτελοῦν τὴν πεμπτουςία τῆς πνευματικῆς καί πολιτιστικῆς ὥριμανσης.

Η ἀποδοχή τῶν δομῶν καί τῶν σχημάτων, πού προβάλλονται μέ τὴν ἐτικέτα τῆς «ἀπελευθέρωσης» ἀπὸ τὰ «ταμπού» τοῦ παρελθόντος καί τῆς προσαρμογῆς πρὸς τίς συνθήκες καί τίς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς, ἔχει ἐξελιχθεῖ καί ἔχει ἐπιβληθεῖ ὡς λειτουργία αὐτοματισμοῦ. Μηχανικὴ προσαρμογὴ καί ἀλόγιστη συμμόρφωση πρὸς τὸ καθολικὸ κλίμα. Ἐνταξὴ αὐτονόητη καί αὐθόρμητη στό μοντέρνο κόσμο, πού κατακυρώνει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καί ἀποδεσμεύει ἀπὸ τίς ἐξαρτήσεις, τοὺς περιορισμούς καί τίς ἀπαγορεύσεις τῶν παλιότερων ἐποχῶν.

Δέν εἶναι εὐκολο νά ἀποτιμήσει κανεὶς, πόσο ἐλεύθερη καί πόσο ἐνσυνείδητη εἶναι ἡ προσχώρησις στὰ νέα σχήματα. Πόσο εἶναι πράξη ὑπεύθυνη τῆς κάθε μιᾶς προσωπικότητος, πού διαχειρίζεται, μέ ἀπόλυτη ἐλευθερία καί βαδὺ αὐτοσεβασμό, τὸ μεγαλεῖο τῆς ζωῆς καί τῆ βεβαιότητα τοῦ θανάτου.

“Όταν ενεργοποιούνται, μέ τόση δύναμη καί μέ τόση πολιτική καί τεχνολογική υποστήριξη, ή διαφήμιση καί ή προπαγάνδα, κανείς δέν εἶναι βέβαιος, πώς διαχειρίζεται αὐτόνομα τήν ὑπαρξή του καί χαράσσει ὁρομολόγιο ζωῆς, δίχως τήν ἐμπειρία τοῦ βιασμοῦ καί δίχως τήν ἀσυνείδητη ὑποταγή στό φρόνημα καί στήν πράξη τῆς μάζας.

Αλλά ὑπάρχει καί μιά δεύτερη προβληματική, πού δέν κατατίθεται στό τραπέζι τῆς συζήτησης καί δέν περνάει ἀπό τόν ἀπαραίτητο ἔλεγχο. Ποιές ἄραγε εἶναι οἱ παρενέργειες ὅλων αὐτῶν τῶν καινούργιων δομῶν; Ποιές εἶναι οἱ ἀλλοιώσεις, οἱ ἀλλοτριώσεις ἢ οἱ στρεβλώσεις, πού προκαλοῦν στήν ψυχική ὁλοκληρία τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας ἢ στήν εὐρυθυμία τῆς σχέσης μέ τό ἄμεσο περιβάλλον καί μέ τήν εὐρύτατη κοινότητα;

Μήτε τά μεγάλα κέντρα ἀποφάσεων, πού παράγουν καί λανσάρουν τά μοντέρνα σχήματα ζωῆς, μήτε οἱ ἀναντικατάστατες καί, «κατ’ εὐφημισμό», ἐλεύθερες ἀνθρώπινες μονάδες, πού ἐντυπωσιάζονται ἀπό τά συνθήματα καί υἱοθετοῦν τίς καινούργιες προτάσεις, διανοοῦνται νά ἐρευνήσουν τίς παρενέργειες καί νά ἀποφύγουν τίς κακοτοπιές, πού θά τοὺς φέρουν στήν ἀλλοτρίωση καί στήν ἀπαξίωση.

Τά συνθήματα τρέχουν. Κάποιοι ὀργανισμοί, τοπικοί ἢ παγκόσμιοι, προπαγανδίζουν ἀνοίγματα. Ἡ διαφήμιση ὀργιάζει. Οἱ ἀνθρωποὶ σύρονται καί παρασύρονται. Καί κανείς δέν σκέφτεται καί δέν συζητάει, ἂν κάποιο ἀπό τά συνθήματα αὐτά ἢ κάποιο ἀπό τά σχήματα ἔχει μέσα του τά σπέρματα τῆς καταστροφῆς καί τοῦ θανάτου.

Κάποιες ἐφημερίδες, κάποια τηλεοπτικά κανάλια, κάποια πολιτικά μπαλκόνια φέρουν κάποτε στίς φωτισμένες ὁδόνες τῆς ἐπικαιρότητας πτυχές καί φαινόμενα τῆς σύγχρονης ζωῆς, πού ἀποτελοῦν μειονεκτήματα τοῦ πολιτισμοῦ μας καί συμπτώματα ἄκρατης νοσηρότητας. Ἀλλά δέν τολμοῦν νά καταπιαστοῦν μέ τό ἐρώτημα, ἂν τά ἐκφυλιστικά φαινόμενα καί οἱ ἀκραῖες ἐκτροπές ἀποτελοῦν παρενέργειες τῶν σχημάτων, πού διαμορφώθηκαν καί προπαγανδίστηκαν σάν ἐπιτυχίες τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων καί τῶν κινήσεων ἀποδέσμευσης ἀπό τά περιοριστικά δεσμά τῆς παλιᾶς, θεοκρατούμενης κοινωνίας. Κανένας δέν προβληματίζεται, ἂν οἱ ψυχολογικές ἐμπλοκές τῆς νεολαίας μας, ἂν ἡ καταφυγή στόν ὄνειρικό κόσμο τῶν ναρκωτικῶν, ἂν ἡ μάστιγα τοῦ ἑρτζ καί ἡ πλησμονή τῶν ἐγκλημάτων ἔχουν καμιά σχέση ἢ ἐξάρτηση ἀπό τίς σύγχρονες δομές. Ἄν εἶναι καταληκτικά συμπτώματα. Ἄν εἶναι σημάδια ἀρρώστιας, πού, ἀναπόφευκτα, προσβάλλουν καί καταστρέφουν καί τόν ἀνθρωπο καί τόν πολιτισμό. Αὐτό τό ἐρώτημα τό ἀποφεύγουν ὅλοι μέ αὐτοσυγκράτηση, πού προδίδει τρόμο. Μέ μεθόδευση, πού θά καταγραφεῖ ὡς φυγή. Καί ἀφήνεται ἡ ζωή νά κυλάει στίς τροχιές τῆς αὐτοκαταστροφῆς, πού διαφημίζεται ὡς πρόοδος.



Ἡ εὐαισθησία τοῦ πληρώματος



γγελία (ἐνημέρωση) πρὸς τοὺς ἀναγνώστες μου, πού τῆς δίνω τὴ μορφή δημόσιας καταγγελίας. Τὴ συνοψίζω σὲ μιά σύντομη, περιεκτικὴ φράση, πού τὴ νοιώθω καὶ τὴν ἐκφέρω σάν βαθύ στεναγμό:

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δὲ σέβεται, δὲ μετράει καὶ δὲν ὑπολογίζει τὴν καλλιεργημένη συνείδηση, τὴν ἠθικὴ εὐαισθησία καὶ τὴ νοηματισμένη σιωπὴ ἢ τίς ντοκουμενταρισμένες ἀντιδράσεις τοῦ μεγάλου ὄγκου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Στοὺς ἀρχιεπισκοπικούς σχεδιασμούς του, στίς ἐξαγγελίες του καὶ στοὺς διοικητικούς ἐλιγμούς του, ἐμφανίζεται ἀπομονωτικὰ ἐγωκεντρικός καί, ξεθωριασμένα, παραπλανητικὰ ἐκκλησιοκεντρικός. Ὑποδύεται τὸ συνεχιστὴ τῆς ἀτίμητης, Πατερικῆς Παράδοξης. Ἀλλά προδίδεται νὰ ἐστιάζει τὴν προσοχή του καὶ τὴ φροντίδα του στό ἄτομό του. Νὰ ἐξυπηρετεῖ, μονόπρακτα, τὴ δική του, κοσμικὴ προβολή. Τό στήσιμο καὶ τό στίλβωμα μιᾶς εἰδωλικά φωτισμένης εἰκόνας του. Τὴ δημοσιογραφικὴ ἀναγνώρισή του

σάν ἡγεμόνα. Καὶ τὴν καταχώρισή του στὴ λésχη τῶν ἰσχυρῶν μοχλῶν τῆς ἱστορικῆς ἀνέλιξης.

Τό ἐκλεπτισμένο, ἐπισκοπικὸ, «πατρικὸ» καὶ θυσιαστικὸ ἔνστικτο, πού ἀνακατατάσσει τὰ ἀνθρώπινα ὄραματα, ἀντιστρέφει τίς φιλοδοξίες καὶ ἀναγνωρίζει προτεραιότητα στὴν ταπεινὴ ἀγάπη καὶ στὴ ἔμπονη φροντίδα γιὰ τὸ λογικὸ ποίμνιο, γιὰ τὸν ἕνα, ἀδύναμο ἄνθρωπο καὶ γιὰ ὁλόκληρη τὴν Εὐχαριστιακὴ κοινότητα, δὲ φαίνεται νὰ λειτουργεῖ μέσα του μὲ ἐπάρκεια. Ἡ, τουλάχιστο, δὲ φαίνεται νὰ ἐξισορροπεῖ ἀποτελεσματικὰ τὸ μειονέκτημα τῆς ἐγωπάθειας καὶ τῆς αὐτοπροβολῆς.

Οἱ ἱντριγκες δὲν εἶναι δίαυλος κοινωνίας μὲ τὸ λαό τοῦ Θεοῦ. Οἱ σκοπιμότητες δὲν ὁμαλύνουν τὸ δρόμο πρὸς τίς καρδιές. Οἱ σκοτεινὲς μεθοδεύσεις καὶ οἱ πριμοδοτήσεις στὰ σκάνδαλα καὶ στοὺς σκανδαλοποιούς δὲν ἀναπαύουν τίς ἐκλεπτισμένες συνειδήσεις. Ὁ προκαθήμενος δὲν πείθει πὼς στέκει ἄγρυπνος φρουρός καὶ πατέρας, προσέχοντας καὶ φροντίζοντας τὸ λαό. Πὼς μετράει τὰ βήματά του, τὰ σχέδιά του καὶ τίς ἐνέργειές

του καί αὐτοανακρίνεται. Ὁ λαϊκός στεναγμός καί ἡ λαϊκή ἀντίδραση δέ φαίνεται νά καταλογραφοῦνται στή συνείδησή του, ὡς θέματα οὐσιαστικῆς μελέτης του καί κίνητρα δυναμικά γιά προσδιορισμό ἢ γιά ἀναθεώρηση τῆς πορείας του. Τό ἐνδιαφέρον γιά τίς εὐαισθησίες τοῦ ποιμνίου του, γιά τήν ἐπανάπαυση τοῦ λαοῦ ἢ γιά τήν ἀντίδρασή του στά ἀρχιεπισκοπικά ἀνοίγματα, ἐμφανίζεται ἐπικίνδυνα ὑποτονικό. Σχεδόν ἀνύπαρκτο.

Καί ἂν τό ποίμνιο δέν ἀναπαύεται συνειδησιακά στίς ἀρχιεπισκοπικές ἱντριγκες, ἂν ἀνησυχεῖ ἔντονα, ἂν προβληματίζεται καί σκανδαλίζεται μέ κάποιες ἢ μέ πολλές πρωτοβουλίες τοῦ κ. Χριστόδουλου, οἱ κραδασμοί τῆς ἀγάπης του καί τῆς ἐμπιστοσύνης του σβήνουν, ἀπομονωμένοι καί τραυματισμένοι, ἔξω ἀπό τά μέγαρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Ἔτσι ἐγκαινιάζεται ἡ ἀποστασιοποίηση. Καί καθιερώνεται τό κλίμα τῆς ψυχρότητας. Ἡ ἀπομόνωση τοῦ προκαθήμενου στά ἀνάκτορα τῆς εὐωχίας του καί στίς ψευδαισθήσεις τῆς, δῆθεν, καθολικῆς ἀναγνώρισής του. Καί ἡ ταλαιπωρία τοῦ ἀποίμαντου λαοῦ στά ρεύματα τῆς σύγχρονης ἐμπορευματοποιημένης καί δαιμονοποιημένης ὑποκουλτούρας.



Δέν ἔχω τόν τρόπο νά προσδιορίσω μέ ἀκρίβεια, ἂν ἡ ἀπάθεια ἢ ἡ ἀναισθησία τοῦ προκαθήμενου, ὡς πρὸς τήν εὐαισθησία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, ἔχει προχωρήσει σέ στάδιο ἀνεπίστροφης ψυχικῆς ἀλλοίωσης. Ἄν ἡ ἀρρώστια ἔχει ἐγγίσει στό ὀρόσημο τοῦ ἐπιθανάτιου ρόγχου. Ἄν τό κριτήριο καί ἡ ἐσώτερη, συνειδησιακὴ ὁρ-

μή, πού προσδιορίζουν τήν ἔκταση καί τήν ποιότητα τῆς ποιμαντικῆς πράξης, ἔχουν σκληρυνθεῖ σέ τέτοιο βαθμό, πού νά μὴν ἐμπνέουν πιά κάποια, ἔστω καί ἀχνή, ἐλπίδα ἀλλαγῆς κλίματος.

Ἀκόμα δέν μπορῶ νά γνωρίζω, ἂν, στίς στιγμές τῆς ἀπομόνωσής του ὁ Χριστόδουλος, δέ βάζει ἀνήσυχο αὐτί καί δέν πιάνει, ἔστω καί ἀπὸ ἀπόσταση, τὴ θρηνητικὴ ἱκεσία: «*παῦσον Ἐκκλησίας τὰ σκάνδαλα...*». Ἄν ἡ ἠθικὴ εὐαισθησία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καί ἡ κρίση του, πού διαχέονται καί γίνονται κοινὸ βίωμα, κοινὴ στάση καί κοινὴ ἀναφορά στό θρόνο τῆς Χάριτος, τοῦ εἶναι τόσο ξένες, πού δέν τὸν ἀπασχολοῦν οὔτε λεπτό καί δέν τὸν κεντρίζουν, ἔστω καί περιστάσια καὶ ἢ παροδικά, δίνοντας του τήν ἀφορμὴ γιά κάποια ἀνάνηψη.

Φόβος μου, ὅμως, εἶναι, καί τὸν δημιουργοῦ, πὼς τὰ ὑπερυψωμένα τεῖχη τῆς ἐξουσιαστικῆς ἔπαρσης καί οἱ γλυκύμολπες ὠδὲς τῶν κολάκων κατορθώνουν νά ἀποδυναμώσουν σέ τέτοιο βαθμό τὰ περιστάσια, ὁπτικά καί ἡχητικά μηνύματα τῆς εὐρύτερης ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος, πού δέ διεισδύσουν, ἀποφασιστικά καί δυναμικά, στὸν ἐσώτερο χῶρο, στό χῶρο τῆς καρδιάς. Δέ διεγείρουν τό μηχανισμό τοῦ αὐτοελέγχου. Δέν προκαλοῦν τό σωστικὸ σόκ καί τό τραῦμα τῆς συντριβῆς. Καί δέν ἐμπνέουν τήν ἠρωικὴ ἀπόφαση τῆς ἀλλαγῆς.

Τὰ δείγματα γραφῆς, πού μᾶς παρεχώρησε ὁ Χριστόδουλος κατὰ τὴν πενταετή, περίπου, διακίνησή του στά πολυτελῆ δώματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καί στά ὀρθάνοιχτα παράθυρα τῆς ἐνημέρωσης, δέ σηματοδοτοῦν ἐπαρκὴ ὀπλισμὸ αὐτογνωσίας καί

αύτοσυγκράτησης. Ἀρχιερατική σεμνότητα. Καί ἀνυστερόβουλο σεβασμό στίς προσωπικότητες, πού συγκροτοῦν τό λογικό ποίμνιο. Οἱ, φορτισμένες μέ ἀπολυταρχικές καί ἐγκωκεντρικές πινελιές, κινήσεις του καί οἱ πικρόχολες ἀντιδράσεις του στίς περιπτώσεις ἀμφισβήτησης τοῦ φτιαχτοῦ προφίλ του καί τῶν δραστηριοτήτων του, ἀποκαλύπτουν πρωταγωνιστή παράστασης, πού στοχεύει μονόχωντα στήν ἐπίδειξη πληθωρικής ἱκανότητας καί στήν πρόκληση ἡχηρῶν χειροκροτημάτων.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος αὐτοπροδίδεται, ὅτι ἀπευθύνεται στή λαϊκή μάζα, γιά νά τήν συνεγείρει, νά τήν φέρει στήν κατάσταση τῆς ὁμαδικῆς ἔκστασης καί, μέσα στούς ἀτμούς τῆς παραίσθησης, νά τῆς ἀποσπάσει τήν ἐπευφημία καί τό κροτάλισμα τῶν χειρῶν.

Ἄν αὐτό εἶναι ἄρκετό καί ἂν αὐτό ἀπλώνει στέρεες γέφυρες σοβαρῆς καί γόνιμης κοινωνίας ἀνάμεσα στόν ποιμένα καί στοῖς λογικό ποίμνιο, δέ φαίνεται νά ἀπασχολεῖ καί πολύ τό λογισμό καί τό συναίσθημα τοῦ προκαθήμενου τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Καί, ἂν, ἔξω ἀπό τοὺς χώρους τῆς αὐτοπροβολῆς καί τῆς αὐτοδιαφήμισης, πού τόν δονεῖ τό «ὑποδαυλιζόμενο» χειροκρότημα, ὁ λαός τῆς Ἐκκλησίας περιφέρει τή σκληρή κριτική του καί τή βαρυθυμία τῆς ἀπογοήτευσής του, δέ δείχνει νά δουλεύει ὡς πρόκληση μελέτης καί προσταγμάτων ἀλλαγῆς. Τό ζύγισμα τῶν πολλῶν δεδομένων δείχνει, ὅτι ὁ ποιμένας Χριστόδουλος, ὅταν ἀντιμετωπίζει ἀνοιχτή κατακραυγή, σπεύδει νά καταλογίσει τήν εὐθύνη σέ κείνους, πού «παραπληροφοροῦν»(!) ἢ «κακοπλη-

ροφοροῦν»(!) τό λαό. Καί ὅτι ἀπονέμει πάντοτε τό βραβεῖο τῆς ἀνευθυνότητας στόν ἑαυτό του. Στόν ἐκκλησιαστικό ἡγέτη, πού ξέρει(!) νά περπατάει μέ μεγαλοπρέπεια καί νά ἀνοίγει λεκτικές μόνο προοπτικές στοῖς ἀναγεννητικό καί στοῖς κοινωνικό γῆπεδο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.



Ἄν κανεῖς μαζέψει ὅλο τό ὕλικό, πού ἄφησε κατά τό πεντάχρονο διάβα του ὁ κ. Χριστόδουλος, θά διαπιστώσει, μέ ἔκπληξη, ἀλλά καί μέ πικρία, ὅτι ὁ φωτογραφικός καί ὁ τηλεοπτικός φακός βρίσκονται πάντοτε στραμμένοι καί καθηλωμένοι στοῖς ἀρχιεπισκοπικό πρόσωπό του. Τό φωτίζουν καί τό ἐγκωμιάζουν. Ὁ λαός, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, τό λογικό ποίμνιο, βρίσκεται σταθερά στριμωγμένο στοῖς πεζοδρόμιο. Δίχως δίοδο προσέγγισης καί μετοχῆς στά ἐκκλησιαστικά δρώμενα. Δίχως τό δικαίωμα τῆς κρίσης καί τῆς ἀντίδρασης. Μέ μόνη ἀναγνωρισμένη καί καταξιωμένη πρωτοβουλία τό «χειροκροτεῖν».

Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, οἱ ὑπάρξεις, γιά τίς ὁποῖες ὁ Κύριός μας, ὁ προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκώθηκε καί προσφέρθηκε Θυσία πάνω στοῖς Γολγοθᾶ, δέν ἔχουν ἄλλο μερίδιο εἰσφορᾶς στή ζωὴ καί στήν πραγμάτωση τῆς ἀποστολικότητας τῆς Ἐκκλησίας, παρά μονάχα τό σιωπηλό βηματισμό στά πατήματα τοῦ Χριστόδουλου. «Ἐγώ εἶμαι ὁ ποιμένας σας», εἶπε κάποτε μέ περίσσιο κομπασμό. «Καί σεῖς πρέπει νά μέ ἀκολουθεῖτε».

Ἡ νοοτροπία αὐτή, νοσηρή, ἐκδηλα ἀντιεκκλησιαστική, ἀλλά καί ἀσυγκράτητα μοναρχική, ἐπηρεάζει ἀρνητικά τήν καθημερινή δραστηριότητα τοῦ

σημερινού Ἀρχιεπισκόπου. Τό ἔργο του δέν τό ἀσκεῖ «κατενώπιον» τοῦ Θεοῦ καί γιά τό λαό τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά αὐθαίρετα, ἐγωκεντρικά. Μέ κριτήριο τή δική του προβολή. Καί μέ στόχο, τήν ἐξασφάλιση σταθερότητας στόν πίνακα τῆς δημοτικότητάς του. Σά νά εἶναι ὁ πολιτευτής κάποιου ἐπαρχιακοῦ διαμερίσματος. Ἡ σά νά εἶναι ὁ ἡθοποιός, πού περισυλλέγει τή στιγμιαία ἀναγνώριση καί τή χρησιμοποιεῖ γιά ἀναπαυτικό προσκέφαλο.



Ἐνδιαφέρουσα εἶναι καί ἡ παράλληλη μελέτη τῆς διακύμανσης τῆς εὐαισθησίας τῶν αἰσθημάτων καί τῶν ποικίλων ἀντιδράσεων τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας κατά τήν πεντάχρονη ἡγεμονική προβολή τοῦ κ. Χριστόδουλου.

Ὅταν ὁ Χριστόδουλος ἀνέβηκε στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο, ὁ λαός, αὐθόρμητα καί μέ κρυστάλλινη εἰλικρίνεια, ἀνοίξε τήν καρδιά του καί τόν θρόνιασε στό θυσιαστήριο τῆς ἀγάπης του. Τόν πλαισίωσε μέ τίς ἀσπίδες τῶν προσευχῶν του. Τόν κατευόδωσε, στό καινούργιο του ταξίδι, μέ τίς θερμότερες εὐχές. Καί τόν ἀκολούθησε, μέ ἀποκλειστικό ἐφόδιο, τήν ἐλπίδα.

Οἱ ἐφημερίδες, τά περιοδικά, οἱ βιντεοκασέτες τῶν τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν φωνάζουν ἀπό τά ράφια τῶν ἀρχείων. Δίνουν τήν πειστική μαρτυρία τους. Πιστοποιοῦν γιά τό θησαύρισμα τῶν αἰσθημάτων, πού πρόσφερε ὁ τίμιος λαός, ἡ ἀνυστερόβουλη Ὁρθόδοξη ψυχή στό νέο ποιμενάρχη τῆς ἐλληνικῆς πρωτεύουσας.

Τό βαρὺ κατάλοιπο τῆς ἀπογοήτευσης, πού εἶχε ἀφήσει πίσω του ὁ προηγούμενος Ἀρχιεπίσκοπος, ἔφερε

τίς πλατεῖες μάζες, ὡς ἀχθοφόρους προσδοκῶν καί ἐλπίδας, στά κράσπεδα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου. Τά ἀφοσιωμένα μέλη τῆς Ἐκκλησίας πίστεψαν, πῶς ἀνατέλλει μιά καινούργια μέρα. Πῶς τό ἱερό θυσιαστήριο θά καθαρθεῖ σύντομα ἀπό τά παράσιτα. Πῶς ὁ ἐκκλησιαστικός λόγος θά ἀναβαθμιστεῖ καί θά ἀναδειχτεῖ πραγματικά Ἀποστολικός καί Πατερικός. Πῶς ἡ διαφάνεια τῶν προθέσεων καί τοῦ παραδείγματος θά καλύψει τό σκοτισμένο οὐρανό τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινότητας. Πῶς ἐπισκοπική ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας καί ὁλόκληρο τό σῶμα τῶν λειτουργῶν Της θά ἐπικεντρώσουν τό ἐνδιαφέρον τους καί τόν ἀγῶνα τους στόν Εὐαγγελισμό τοῦ λαοῦ καί στήν καλλιέργεια τῶν καρπῶν τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Αὐτές ἦταν οἱ προσδοκίες, πού φόρτιζαν τήν ἀτμόσφαιρα τοῦ 1998 καί, πού συνόδευσαν τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο στά πρῶτα ἀνοιγμάτά του.

Τά πέντε χρόνια, πού κύλησαν, ξέσκισαν τά πανιά τῆς ἐλπίδας καί ἄφησαν τό πλοῖο τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀκυβέρνητο, στήν καρδιά τοῦ ἀφρισμένου πόντου. Σήμερα, ὅπου καί ἂν περπατήσεις, ὅπου καί ἂν σταθεῖς, θά ἀφουγκραστεῖς τό θρῆνο. Θά συλλέξεις τό δάκρυ. Θά νοιώσεις νά σέ παγώνει ἡ κρυάδα τῆς ἀπογοήτευσης.

Τά προβλήματα, πού εἶχαν φέρει τήν ἐκκλησιαστική παρεμβολή στήν ἀπόγνωση, ἀλλά, κατά τή στιγμή τῆς μεγάλης ἀλλαγῆς, ἐνεργοῦσαν ὡς κεντρίσματα προσδοκῶν καί ἐλπίδας, κατάντησαν γάγγραινες. Ἐρωτήματα πιεστικά. Πειστήρια ἔσχατης παρακμῆς. Καί ἀφορμές ἀφόρητης ἀγωνίας. Τά

κατάλοιπα της άσυδοσίας, της αύθαι-
ρεσίας, της παραβίασης της έκκλησια-
στικής τάξης και της ήθικης Όρθόδο-
ξης άρμονίας, αντί νά άποσβεστούν
και νά υπερκαλυφθοούν από τήν πρα-
κτική της πιστότητας στην Παράδοση
των Άποστόλων και των Πατέρων,
ένισχύθηκαν από νέες παραβιάσεις,
ΐσης και, συχνά, έντονότερης δυσ-
οσμίας.

Ό Άρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος
περπάτησε στο ιερό γήπεδο της Έκ-
κλησίας αδιάκριτα και άδόκιμα. Λησμο-
νώντας ή και περιφρονώντας τό αυ-
στηρό πλαίσιο των Ίερών Κανόνων.
Άδιαφορώντας άν, μέ τίς αυταρχικές
και δικτατορικές παρεμβάσεις του,
έξουθενώνεται τό Συνοδικό σύστημα
διοίκησης. Κηρύσσοντας και νομιμο-
ποιώντας τήν ήθική άσυδοσία. Και
έγγράφοντας τά βαρύτατα παραπτώ-
ματα της διάστροφης κραιπάλης στα
αύστηρά προσωπικά δεδομένα, πού
καλύπτονται, δήθεν, μέ τό εύεργέτημα
του άπόρρητου και μέ τήν επέκταση
της θεσμοθέτησης του άκαταλόγιστου.



Ό λαός, ό κοινωνός στη μυστηρια-
κή πράξη της Εύχαριστίας, άνήσυχος,
πονεμένος και προβληματισμένος,
διατυπώνει αυτή τή στιγμή, μέ σα-
φήνεια, τήν κριτική του και συνοψίζει
τά παράπονά του σέ λίγες, αλλά, κατά
κυριολεξία, έπαναστατικές θέσεις.

1. Γιατί δέν έγινε ή κάθαρση στο
Σώμα της έκκλησιαστικής Ίεραρχίας;
Γιατί δέν άπομακρύνθηκαν οι σκαν-
δαλοποιοί, πού προσβάλλουν τό κύ-
ρος της άνώτατης διοικητικής έκκλη-
σιαστικής βαθμίδας, της άρχιερωσύ-
νης; Και γιατί δέν προστατεύτηκε ή
ιερατική οίκογένεια, πού, ένώ, στη

εύρεία της στελέχωση, λειτουργεί μέ
άφοσίωση και πιστότητα, προδίδεται
άπό τούς λίγους έπίορκους, άπό
κείνους, πού χρησιμοποιούν τό τίμιο
ράσο ως έπικάλυμμα της φαυλότητας;

Η κάθαρση έξαγγέλθηκε έπίσημα
άπό τόν κ. Χριστόδουλο, κατά τήν
έπίσημη ώρα της άνάληψης των ύψη-
λών καθηκόντων του. Ύπογραμμίστη-
κε ως έπείγουσα προτεραιότητα. Και
δόθηκε ή ύπόσχεση, πώς θά πρα-
γματοποιηθεί σέ βάθος και σέ έκταση.
Άλλά δέν έγινε. Ούτε στη στάθμη του
έφημεριακού ιερατείου. Ούτε, πολύ
περισσότερο, στην παρεμβολή της άρ-
χιερωσύνης. Τά σκάνδαλα, άπανωτά,
συνέχισαν νά γράφουν ιστορία φθο-
ράς. Νά βρωμίζουν τόν Ίερό Τόπο. Οι
πληροφορίες, σέ αδιάκοπη ροή, δια-
τρυπούν τό κέλυφος της μυστικότη-
τας και διαχέονται, προκαλώντας, ως
παλιρροιακό κύμα, μεικτά συναισθή-
ματα μελαγχολίας και άγανάκτησης
και πληγώνοντας τίς εύαίσθητες καρ-
διές. Και ή άπορία, τό «γιατί» περιφέ-
ρεται μέ τό άρμα των ψιθύρων ή μέ τό
μηχανισμό της ήλεκτρονικής πλη-
ροφόρησης και γίνεται πάγια στάση
ψυχρότητας άνάμεσα στους ποιμένες
και στο ποίμνιο.

2. Τό δεύτερο βέλος, πού πληγώνει
τήν είαισθησία του έκκλησιαστικού
πληρώματος, είναι τό κριτήριο και ή
διαδικασία, πού άναδεικνύει τούς νέ-
ους ποιμένες της Έκκλησίας. Και στον
τομέα αυτό ή άρχιεπισκοπική έπαγ-
γελία δέν έπαληθεύεται άπό τήν πρα-
κτική, πού εφαρμόστηκε και ύποστη-
ρίχτηκε άκόμα και μέ βίαιες και καταλυ-
τικές κινήσεις. Ό νέος Άρχιεπίσκοπος
Χριστόδουλος ύποσχέθηκε άξιοκρα-
τία. Άναζήτηση ούσιαστικών προσόν-

των. Ἀξιολόγηση ἥθους καί ἐκτίμηση θεολογικῶν καί πρακτικῶν ἱκανοτήτων. Ἀλλά, ἀπό τήν πρώτη στιγμή ὑποτάχθηκε στόν πειρασμό τῆς εὐνοιοκρατίας. Στήν περισυλλογή καί στήν ἐπισκοποποίηση τῶν ἀτόμων ἐκείνων, πού δέν ἀντανakλοῦν τή χαρισματική ποιότητα τῶν ἁγίων Πατέρων, διαθέτουν, ὅμως, τήν ἀποκρουστική δεξιότητα τῆς κολακείας καί τή διάθεση τῆς ἀνέλεγκτης ὑποταγῆς. Πίστεψε, πώς μέ τήν προαγωγή τῶν ἀνεύθυνων καί τῶν ἀνέντιμων θά καταφέρει νά προβάλλει μιά αὐθεντική Ἱεραρχία, ἱκανή νά δώσει στίγμα πνευματικότητας καί νά ἀντιμετωπίσει ἀποτελεσματικά τά ἰσχυρά ρεύματα, πού ἔχουν κατακλύσει τήν ἐποχή μας.

Ὁ λαός ἔπιασε τήν ἀσυνέπεια. Τή διαφοροποίηση τῆς πράξης ἀπό τίς ἐπαγγελίες. Τήν περιθωριοποίηση τῶν ἁγίων λειτουργῶν. Καί τήν προώθηση τῶν μετριοτήτων ἢ τῶν στιγματισμένων. Καί τήν πράξη αὐτή τήν καταλόγισε ὡς προσβολή τῆς εὐαισθησίας του. Τῶν προσδοκῶν του καί τῶν ἐλπίδων του, πού τίς εἶχε ἐπενδύσει στό πρόσωπο τοῦ νέου προκαθημένου. Ἔνοιωσε προδωμένος καί ἀπογοητευμένος. Καί μετέστρεψε τόν εὐφημισμὸ του σέ κατηγορητήριον.

Δέν εἶναι χωρίς σημασία καί δέν πρέπει νά παραθεωρηθεῖ, τό γεγονὸς τῆς μεταστροφῆς τῆς μεγάλης μερίδας τοῦ λαοῦ ἀπὸ ὑμνητὴ σέ κατήγορο. Ἀπὸ συνοδοιπόρο καί χειροκροτητὴ σέ τάγμα θρηνητικὸ, πού διεκτραγωδεῖ τήν ἔκπτωση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας καί τό κατάντημά της σέ κλειστὸ κλάμπ μετριοτήτων καί σκανδαλοποιῶν.

3. Ὑπάρχει καί τρίτη προέκταση τῆς πλημμυρίδας τῆς ἀσυνέπειας, πού αὐ-

ξάνει τοὺς ρύπους τῆς ἀπογοήτευσης. Πρόκειται γιὰ τή μετάλλαξη τῆς πληροφόρησης σέ ἀπατηλὴ παραπληροφόρηση. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία καί, εἰδικά, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δέν ἐπικοινωνοῦν μέ τό ποίμνιο στὴ βάση τῆς ἐντιμότητας καί τῆς διαφάνειας. Δημιουργοῦν, κατὰ τό κοσμικὸ σύστημα, ποικίλα ἐφέ καί προσπαθοῦν νά παρασύρουν τίς λαϊκὲς μάζες στὴν κατάφαση καί στό χειροκρότημα.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀπὸ τήν πρώτη στιγμή τῆς ὑπαρξῆς Της, ἀρνήθηκε νά ὑποταχθεῖ στά σχήματα τοῦ κόσμου καί στίς μεθόδους παραπλάνησης καί αἰχμαλωσίας τῶν μαζῶν. Μίλησε μέ εἰλικρίνεια καί μέ ἀνοιχτὴ διάθεση στά μέλη Της. Δέν ἀπόκρυψε μήτε τίς ἀδυναμίες τῶν στελεχῶν Της, μήτε τίς ἐμπλοκές κάποιων ὁμάδων στά ἰδεολογήματα τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος. Ἡ πορεία τῶν Πατέρων μας καί ἡ ἀναστροφή τους μέ τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἦταν μιά πιστὴ ἀντιγραφή τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, τοῦ Παύλου, πού ἀποτυπώνεται καί διακηρύσσεται μέ τὴ φράση: «*Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶ, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς*» (Β' Κορινθ. α' 12).

Αὐτὸ τό σταθερὸ κλίμα, πού ἀποτέλεσε τήν εὐλογημένη ἰδιαιτερότητα τῆς Ἐκκλησίας γιὰ εἴκοσι αἰῶνες, ἔχει πλήρως ἀνατραπεῖ σέ τούτῃ τήν ἐποχή. Οἱ ποιμένες δέν ἀνοίγονται πιά μέ διαφάνεια στό λαό. Δέ μιλοῦν «ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ». Μεθοδεύουν δημόσιες σχέσεις. Καί δίνουν στοιχεῖα ἐνημέ-

ρωσης, έπεξεργασμένα και ώραιοποιημένα, γιά νά έντυπωσιάσουν, νά προσελκύσουν τήν προσοχή και νά συγκροτήσουν παράταξη όπαδών. Ό Αρχιεπίσκοπος, πρό παντός αυτός, μέ ένα έπιτελεΐο κοσμικών έπικοινωνιολόγων, καστρώνει σχέδια και έφ-αρμόζει τακτικές, πού άπομακρύνουν άπό τήν άμεσότητα και τήν άνυστερόβουλη έπικοινωνία και δημιουργοΰν μιá σχέση πλαστή και συμβατική. Δέν μιλάει πιά ό πατέρας στά πνευματικά του παιδιά και τά παιδιά στόν πνευματικό τους πατέρα. Μιλάει ό ήγεμόνας, άπό τά παράθυρα τών μέσων Ένημέρωσης και λέει αυτά, πού μποροΰν νά προκαλέσουν έντυπώσεις και νά μαγνητίσουν τούς άνυποψίastους πολίτες.

Καθώς, όμως, ή ύποψία ολοέναι και άπλώνεται στους άποδέκτες τών είδήσεων και τής γενικευμένης προπαγάνδας, ή έκκλησιαστική διοίκηση δέν ξεφεύγει άπό τήν άπόχη τής κριτικής. Τά παχειά λόγια δέν κερδίζουν τήν έμπιστοσύνη τοΰ πληρώματος. Ό λαός στέκεται διστακτικός και έπιφυλακτικός. Δέν παγιδεύεται. Δέν έγγράφεται ως όπαδός. Άντίθετα, αναλύει, κρίνει και άπορρίπτει τό φάσμα τών ρητορικών ύποσχέσεων, πού τοΰ προσφέρονται ως δολώματα. Καί, αντί γιά γέφυρα έπικοινωνίας, σκάβει όρυγμα άποστασιοποίησης άπό τήν αναλήθεια και άπό τήν ψευδολόγο ήγεσία.

Τά προγράμματα, πού άράδειασε ό Χριστόδουλος κατά τά πέντε χρόνια τής άρχιεπισκοπείας του, άπό έρεθίσματα θαυμασμοΰ, μεταποιήθηκαν σέ άγκάθια, πού άγκύλωσαν και τραυμάτισαν τή λαϊκή εύαισθησία. Τό πλήρω-

μα δέν κατάλαβε, γιατί πρέπει ό ποιμένος του νά έξαγγέλλει μεγαλεπήβολα έργα, κατασκευές έντυπωσιακές και έξυπηρετικές και νά μή όλοκληρώνει (άκριβέστερα, νά μή θεμελιώνει) ούτε μιá από τίς κατασκευές, πού ύποσχέθηκε. Γιατί αυτή ή άνειλικρίνεια; Γιατί αυτή ή άπάτη;

Και τό τραΰμα βαθαίνει. Καί ή πνευματική και συναισθηματική άπόσταση μεγαλώνει.



Εΐμαστε ύποχρεωμένοι νά τό ποΰμε και νά τό διακηρύξουμε άπερίφραστα. Ό Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, κατά τήν πεντάχρονη διαδρομή του, μέ τήν έκδηλα κοσμική, ήγεμονική νοοτροπία του και μέ σειρά πράξεων πλή-

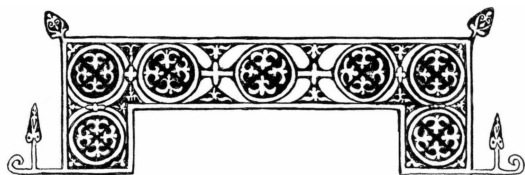


γωσε τήν εύαισθησία τοΰ έκκλησιαστικοΰ πληρώματος. Πάγωσε τήν άγάπη. Έκοψε τό νήμα τής κοινωνίας. Έσπειρε ύποψίες. Πυροδότησε τό φυτίλι τής κριτικής. Άνοιξε χάσμα ανάμεσα στό Συνοδικό διοικητήριο και στίς άνθρώπινες καρδιές.

Τρόπος θεραπείας, αυτή τή στιγμή, δέν ύπάρχει. Μόνη δίοδος πρός τήν άποκατάσταση τής όμαλότητας, θά ήταν ή παραίτηση τοΰ προκαθημένου, τοΰ κυρίως ύπεύθυνου γιά τόν τραυματισμό τής συνειδησιακής λειτουργίας τοΰ έκκλησιαστικοΰ Σώματος και έπιδίωξη, άπό μηδενική βάση, τής άνοικοδόμησης έμπιστοσύνης.

Άλλά τέτοια προοπτική δέν έμφανίζεται στόν όρίζοντα. Τίς παραιτήσεις τίς έχουν έτοιμες στό συρτάρι τους οί μεγάλοι και οί δυνατοί. Όχι οί κυνηγοί τής άνθρώπινης δόξας.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ



Γιά νά θυμούνται οί παλιοί καί νά μαθαίνουν οί νέοι

Ὁν Ἰούλιο συμπληρώθηκαν εἴκοσι ὁκτώ χρόνια ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ τραγικότερου γεγονότος τῆς νεότερης ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας. Ἀπὸ τὴν ἀπομάκρυνση τὸ μήνα αὐτὸ τοῦ ἔτους 1974, μὲ τὴ σύμπραξη τῆς σκληρῆς δικτατορίας τοῦ Ἰωαννίδη, δώδεκα ἀνεπίληπτων Ἱεραρχῶν. Τὸ συνταρακτικὸ αὐτὸ γεγονός, πού ἔκτοτε ἀκολουθεῖ μέχρι τὶς ἡμέρες μας μιὰ θλιβερὴ πορεία μὲ συνεχεῖς διώξεις καὶ πρωτοφανεῖς ἀντικανονικὲς συμπεριφορὲς τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας σὲ βάρος τῶν ἄξιων, ἀλλὰ ἀνυπεράσπιστων αὐτῶν Ἀρχιερέων, συγκλόνησε καὶ ἐξάκολουθεῖ καὶ σήμερα νὰ ταλαιπωρεῖ τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα, ἀλλὰ παράλληλα τραυμάτισε ἀνεπανόρθωτα καὶ τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας μας.

Δὲν θὰ ἀναφερθοῦμε στὰ συγκεκριμένα πολλὰ περιστατικά πού συνθέτουν τὸ πᾶζλ αὐτῆς τῆς θλιβερῆς ἱστορίας. Ἔχουν γραφεῖ τόσα πολλὰ καὶ ἀπὸ τόσους πολλούς, ὥστε θὰ ἦσαν κουραστική ἡ ἐπανάληψή τους. Σήμερα θὰ παραθέσουμε, ἐντελῶς ἐπιλεκτικά καὶ ἐνδεικτικά, χαρακτηριστικὲς ἐπισημάνσεις ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, καὶ μάλιστα Ἀρχιερέων, γιὰ νὰ θυμηθοῦν οἱ παλιότεροι καὶ νὰ μάθουν οἱ νεότεροι τὶς θέσεις καὶ τὶς ἀπόψεις, πού εἶχαν κατατε-

θεῖ καὶ διατυπωθεῖ στὴν πολύχρονη ἐξέλιξη τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ ζητήματος.

1) Ὁ Μητροπολίτης Κοζάνης Κυρὸς ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, σὲ ἐπιστολὴ τοῦ πρὸς τὸν τότε Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφεῖμ, ἡ ὁποία δόθηκε στὴ δημοσιότητα ἀπὸ φίλους τοῦ μετὰ τὴν κοίμηση ἀμφοτέρων, γράφει χαρακτηριστικά:

“...Μὲ τὴν περίφημον 7 συντακτικὴν πράξιν ἀνεστατώθη ἡ Ἐκκλησία μὲ τὰς ἀθρόας ἐκπτώσεις, ἐκλογὰς καὶ μεταθέσεις... Ἀπεδείχθη ὁμως ὅτι, ἐκεῖ πού πρέπει νὰ ἐπιδείξωμεν θάρρος καὶ γενναιότητα, εἴμεθα δειλοὶ καὶ κατώτεροι τῶν περιστάσεων. Ἐννοῶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως ἐκπесόντων ἀρχιερέων... Λυποῦμαι διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν καὶ σπουδὴν ἡμῶν...” (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1998).

2) Ὁ νῦν Ἀρχιεπίσκοπος κος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, σὲ μία ἀπὸ τὶς πρῶτες συνεντεύξεις τοῦ μετὰ τὴν ἐκλογή του, ἀναφέρει:

“...Σκεπτόμουν ἐπὶ πλέον τὶς ἀνώμαλες συνθῆκες τῆς ἐκλογῆς μου σὲ μιὰ ἔδρα, τῆς ὁποίας ὁ προκάτοχος Μητροπολίτης εἶχε βιαίως ἀπομακρυνθεῖ...” (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ).

Καὶ μετὰ τὴν παραδοχὴ καὶ ὁμολογία ὅτι ὁ προκάτοχός του Μητροπολίτης ἀπομακρύνθηκε “ἀνωμάλως” καὶ “βιαίως”, παραδόξως, ὁ ἴδιος δέχθηκε νὰ καταλάβει τὴν ἔδρα αὐτή καὶ μάλιστα παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι καὶ οἱ δυὸ ἦσαν ἄμεσοι συνεργάτες τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου, πράγμα τὸ ὁποῖο δημιούργησε ἐπὶ πλέον γιὰ τὸν κο Χριστόδουλο διττὴ ἠθικὴ δέσμευση.

3) Ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς κος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ, μὲ ἐπιστολὴ τοῦ ἀπευθύνεται σὲ ἄλλο Συνεπίσκοπό του καὶ γράφει:

“Αντιλαμβάνομαι και αναγνωρίζω την αδικία που προσεγένετο τόσοι εἰς τὸν Σεβ. Νικόδημον, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἐκθρονισθέντες ἀδελφούς του...”.

4) Ὁ κος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος, γράφει σὲ ἐπιστολή του, μὲ ἡμερομηνία 8.4.1994, στὸν τότε Ὑφυπουργὸ Τύπου κ. Βενιζέλο, ἀναφορικά μὲ τὶς συνέπειες τῆς ἐπιβολῆς, τὸν Αὐγούστο τοῦ ἔτους 1993, τῶν ἀντικανονικῶν καὶ ἀνυπόστατων “Ἐπιτίμιων Ἀκοινωνησίας”:

“Ἡ κίνησις αὕτη ἐντάσσεται στὸ ἐπιμελῶς ἐξυφανθέν σχέδιον ἀλώσεως τῶν πλασματικῶς θεωρουμένων ὡς ἐν χρεῖα διατελουσῶν Μητροπόλεων Ἀττικῆς καὶ Λαρίσης, προκειμένου νὰ καταλάβουν αὐτὰς ὑποπτα πρόσωπα, κινούμενα εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν παρασκηνίον καὶ ἐνδιαφερόμενα νὰ προωθήσουν τὶς προσωπικὰς τοὺς φιλοδοξίες”.

5) Ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς κος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ προσθέτει γιὰ τὸ ἴδιο θέμα σὲ ἐπιστολή του (12.4.1994) πρὸς τὸν τότε Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνο Καραμανλῆ:

“Τὸ πρόσχημα τῶν δῆθεν ἐπιτίμιων κατὰ τῶν Μητροπολιτῶν στερεῖται κανονικότητος καὶ νομιμότητος. Οὔτε οἱ ἱεροὶ Κανόνες οὔτε οἱ ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι προβλέπουν ἓνα τέτοιο ἐπιτίμιο δι’ Ἀρχιερεῖς...”.

6) Ὁ προερχόμενος ἀπὸ τὴν χορεία τῶν δώδεκα ἀρχικῶς διωχθέντων καὶ νῦν Μητροπολίτης Κιλκισίου κος ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ στὸ ἀπὸ 12.4.1994 τηλεγράφημά του πρὸς τὸν Ὑφυπουργὸ κ. Βενιζέλο ἐπισημαίνει σχετικῶς:

“Παρακαλοῦμε θερμῶς ἀποτρέψατε τετελεσμένας καταστάσεις καὶ συνερ-

γήσατε στὴν ἀπρόσκοπη λειτουργία τοῦ συνοδικοῦ συστήματος”.

7) Ὁ Μητροπολίτης Καρυστίας κος ΣΕΡΑΦΕΙΜ σὲ ἐπιστολή του (11.4.1994) πρὸς τὸν τότε Ὑπουργὸ Παιδείας τονίζει μὲ ἔμφαση, προκειμένου νὰ ἀποτραπῇ ἡ ἔκδοση τῶν ἀνακλητικῶν Διαταγμάτων γιὰ τοὺς “ἐπιτιμηθέντες”(1) τρεῖς Μητροπολίτες:

“...Παρακαλοῦμεν ὅπως ἀποφευχθῇ τοιοῦτον ἀνόμημα. Μὴ παρασυρθῇτε ἀπὸ πιέσεις προσώπων, τὰ ὁποῖα κινοῦνται καὶ βουλεύονται ἀπὸ ἀτομικὰς ἐπιθυμίας καὶ φιλόδοξες προθέσεις...”.

8) Γιὰ τὸ ἴδιο θέμα ὁ Μητροπολίτης Ὑδρας κος ΙΕΡΟΘΕΟΣ συμπληρώνει μὲ ἀναλόγου περιεχομένου τηλεγράφημα (12.4.1994) πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας:

“Πέραν τούτων τοιαύτη βιαία ἀκατανόητος ρύθμισις Ἐκκλησιαστικοῦ Ζητήματος ὅχι μόνον δὲν εἰρηνεύει Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ φοβοῦμαι ἀνοίγει ἀσκούς Αἰόλου καὶ ὀδηγεῖ σὲ νέας ἀναστατώσεις...”.

9) Ὁ προερχόμενος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν χορεία τῶν δώδεκα ἀρχικῶς διωχθέντων καὶ νῦν Μητροπολίτης Σταγῶν κος ΣΕΡΑΦΕΙΜ, κατὰ τὴν συνεδρία τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 1.9.1998, διατύπωσε τὴν παρακάτω ἄποψη, ὅπως αὕτη φέρεται καταχωρισμένη στὸ οἰκεῖο πρακτικό:

“Τὸ ἐπιτίμιο ἐπεβλήθη λόγῳ δικαιοσύσεως τῶν ἀπὸ τὸ Σ.τ.Ε. Διὰ τοῦτο εὐρέθη τὸ ἐπιτίμιο, χωρὶς νὰ γίνῃ καμμιὰ διαιδικασία”.

Ἀπὸ ἐπίσημα λοιπὸν χεῖλη ἐν ἐργεῖα Ἀρχιερέως ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τὰ “Ἐπιτίμια” ἐπιβλήθηκαν χωρὶς καμμιὰ διαδικασία καὶ γιὰ μόνον τὸ λόγῳ νὰ ἀνακοπεῖ ἡ πορεία τοῦ θέματος πρὸς τὸ Σ.τ.Ε.!! Πράγματι ἐντυπωσιάζεται κανεὶς

ἀπὸ τὴν ἀσυνέπεια τῶν διοικητικῶν σχηματισμῶν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν κανονικότητα καὶ τὴ νομιμότητα.

10) Καὶ στὴν παραπάνω θλιθερὴ διαπίστωση ὁ Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κος ΣΠΥΡΙΔΩΝ προσέθεσε καὶ τοῦτο τὸ τραγικὸ κατὰ τὴ συνεδρία τῆς Ἱεραρχίας τῆς 7.10.1998:

“Τὸ ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνσιᾶς ἐπεβλήθη σχεδὸν διὰ βοῆς καὶ ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ”.

Τί νὰ πρωτοθαυμάσει κανεὶς ἀπὸ τὶς κανονικὲς αὐτὲς συμπεριφορὲς τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως!

11) Ὁ Μητροπολίτης Ζακύνθου κος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ κατὰ τὴ συνεδρία τῆς Ἱεραρχίας τῆς 12.1.2001, ἀπευθυνόμενος στὸν Ἀρχιεπίσκοπο, προέβη στὴν ἑξῆς βαρύτατη καταγγελία:

“Μακαριώτατε, προτείνω νὰ ἀλλάξει ὁ τρόπος ψηφοφορίας, προκειμένου νὰ ἀποφευχθοῦν πλαστογραφίες πού ἔγιναν στὸ παρελθόν... Στὴ μετάθεση τοῦ πρώην Ζακύνθου στὴ Μητρόπολη Ἀττικῆς βρέθηκαν ἑξὶ ψηφοδέλτια μὲ τὸν ἴδιον γραφικὸ χαρακτήρα” (ΕΘΝΟΣ 13.1.2001).

12) Κατὰ τὴ συνεδρία τῆς Ι.Σ.Ι. τῆς 7.10.1998 ὁ Μητροπολίτης Κονίτσας κος ΑΝΔΡΕΑΣ, μὲ θάρρος καὶ παρρησία, ὡς ἐπίσημος εἰσηγητής, χωρὶς ἐπιφυλάξεις καὶ ἐνδοιασμούς, ἀπύθυνε λόγο ἐλεγκτικὸ στὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας μὲ τοῦτες τὶς χαρακτηριστικὲς φράσεις:

“Ἐσφάλαμεν ἢ μᾶλλον ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν τοὺς ἀδελφούς μας...”.

13) Καὶ κλείνουμε τὴ θλιθερὴ καὶ ἐπιλεκτικὴ αὐτὴ ἀναδρομὴ, μὲ ὅσα ὁ αἰμύνητος καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρος γιὰ πολλὰ χρόνια τῆς Π.Ε.Θ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ, “περίλυπος γενόμενος”, δῆλωσε γιὰ τὰ “Ἐπιτίμια Ἀκοινωνσιᾶς” τὴν ἴδια ἡμέρα τῆς ἐπιβολῆς τους:

“Τὸ ἐπιβλήθην εἰς τοὺς τρεῖς Μητροπολίτας ἐκ μέρους τῆς Δ.Ι.Σ. ἐπιτίμιον τῆς “ἀκοινωνσιᾶς” δὲν προβλέπεται διὰ τοὺς Ἐπισκόπους ἀπὸ κανένα Ἱερὸν Κανόνα καὶ εἶναι κανονικῶς ἀνυπόστατον, μὴ παράγον οὐδὲν ἀποτελέσμα”.

Αὐτὰ εἶχαν εἰπωθεῖ τότε. Σήμερα βασιλεύει ἄκρα τοῦ τάφου σιωπὴ. Τὸ πρόβλημα ὅμως ὑπάρχει καὶ γιὰ τοὺς κοιμηθέντες καὶ γιὰ τοὺς ἐναπομείναντες. Καὶ δυστυχῶς εὐρίσκεται ἀκόμη στὴν ἀφετηρία του, ὅπως τὸ δημιούργησε καὶ τὸ συντήρησε ἡ προηγούμενη διοίκηση καὶ ὅπως τὸ ἐνταφίασε ἡ σημερινὴ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία παρὰ τὶς προεκλογικὲς τῆς ὑποσχέσεις.

Τὰ πρόσωπα ἔρχονται καὶ παρέρχονται. Τὰ γεγονότα ὅμως μένουν. Καὶ τὸ θλιβερὸ αὐτὸ ἐκκλησιαστικὸ γεγονὸς θὰ ἀποτελεῖ αἰώνιο στίγμα καὶ ἐντροπὴ γιὰ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, πού τὸ δημιούργησαν, πού τὸ συντήρησαν καὶ πού τὸ ἀνέχθηκαν. Καὶ ἀσφαλῶς ἔτσι θὰ τὸ καταγράψει καὶ ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος, σὲ ὅλη του τὴν ἐξέλιξη καὶ σὲ ὅλες του τὶς παραμέτρους.

Σύν.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

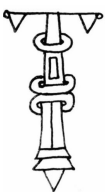
19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.



Ίερατική Ἀσυλία.



Ἄ διαδραματιζόμενα στὸν ἐκκλησιαστικό χώρο, μέ ἥρωες ὑψηλόβαθμους, κυρίως, κληρικούς, πού βαρύνονται μέ σωρεία κατηγοριῶν, γιά σεξουαλικά σκάνδαλα καί λαθροχειρίες στά ἐκκλησιαστικά ταμεία, δίνουν τήν ἐντύπωση ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοί δέν φοβοῦνται πιά τό Θεό. Σά νά ἔχουν ἐξασφαλίσει, ἐκ μέρους τοῦ Ὑπέρτατου Κριτοῦ, μιά μεροληπτική εὐμένεια καί ἀπεριόριστη ἀνοχή. Μιά ιδιότυπη ἀσυλία. Τή βεβαιότητα ὅτι βρίσκονται στό ἀπυρόβλητο. Πέραν ἀπό τό βεληνεκές τῆς θείας δικαιοσύνης. Ἄν δέν ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξη Θεοῦ, χωρίς κάτι τέτοιο νά ἀποκλείεται, φαίνεται ὅτι ἀναπαύονται μέ τή σκέψη ὅτι, «ἀφοῦ ὁ Θεός μᾶς ἀνέχεται καί εὐδοῶνει τά σχέδιά μας, θά πεῖ ὅτι μᾶς θέλει ἔτσι, ὅπως εἴμαστε»! Παρόμοια σοφίσματα καλλιεργοῦνται μέσα σέ κύκλους, πού δείχνουν μεγάλη εὐαισθησία κατά τοῦ ἐλιτίστικου εὐσεβισμού(!) καί πολύ μικρή γιά τά πάθη τους.... Ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἐκλαμβάνεται ὡς ἔγκριση ἁμαρτιῶν. Ἡ διαπίστωση εἶναι παλιά. Ἀπό τά βάθη τῶν αἰώνων ἔρχεται ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο τῆς ἁμαρτίας: «*Ταῦτα (τίς ἁμαρτίες) ἐποίησας, καί ἐσίγησα (σιώπησα, μακροθύμησα)· καί ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί σοι ὁμοιος*» (καί

σύ ἔκανες τήν πονηρή σκέψη ὅτι θά εἶμαι ὁμοίός σου, ὅτι θά ἐπικροτῶ τήν πολιτεία σου, ὅποια καί ἂν εἶναι) (Ψαλμ., μθ', 21)! Ἔτσι πάντως, οἱ σκανδαλοποιοί θεωροῦν ὅτι καλύπτονται ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Ὅτι Τόν ἔχουν σύμμαχό τους...

Τί γίνεται, ὅμως, μέ τήν κοινή γνώμη; Τό παράξενο εἶναι ὅτι γιά τούς ἥρωες τῶν σκανδάλων ἡ γνώμη τῶν ἀνθρώπων μετράει περισσότερο ἀπό τήν κρίση τοῦ Θεοῦ. Καί δέν εἶναι ἀνεξήγητο. Ἐχοντας τή αἴσθηση ὅτι ὑπηρετοῦν ἓνα κοσμικό καθίδρυμα, ὅπως πολλοί, συνειδητά ἢ ἄσυνειδητά, θεωροῦν τήν Ἐκκλησία, πολιτεύονται σύμφωνα μέ τούς κανόνες τοῦ κόσμου. Καί ὁ κόσμος θέλει στιλπνή ἐπιφάνεια καί ἀδιαφορεῖ γιά τό βάθος. Καλλιεργεῖ ἀνθρώπους μαζοποιημένους, πού δέχονται ὅτι τούς ἐπιβάλλουν τά ἐπικοινωνιακά τρῦκ, ἡ ἢ χρεία τῆς στιγμῆς, ἀδιαφορώντας γιά τήν ἀλήθεια. Ἀπαιτεῖ ρετουσαρισμένα προφίλ καί ψηλούς δεῖκτες δημοτικότητας γιά τούς ἰθύνοντες μᾶλλον, παρά ἀγιότητα βίου καί ἱκανότητες. Ἔτσι, ἄρκετοί κληρικοί μέ τέτοια νοσητροπία ἐπιθυμοῦν κάποιο εἶδος εἰδικῆς προστασίας ἔναντι τῆς κριτικῆς καί τοῦ δημόσιου ἐλέγχου, γιά νά μή ἀμαυρώνεται ἡ εἰκόνα τους στά μάτια τοῦ κόσμου. Ἐνα εἶδος «ιερατικῆς ἀσυλίας» κατά τό πρότυπο τῆς βουλευτικῆς ἢ τῆς διπλωματικῆς ἀσυλίας. Αὐτονόητο ὅτι αὐτοί, πού τό ἐπιθυμοῦν διακαῶς καί τό ἐπιδιώκουν, εἶναι ὅσοι δέν μποροῦν νά σεμνύνονται γιά τήν καθαρότητα τοῦ βίου τους.

Γιά νά καταδειχθεῖ ἡ ἀνάγκη εἰδικῆς προστασίας τῶν κληρικῶν ἀπό τήν ἐνόχληση τοῦ δημόσιου ἐλέγχου, ἐπισεῖεται ὁ κίνδυνος ὅτι θά βροῦν

ἔδαφος στά σκάνδαλα οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας γιὰ νά Τήν πλήξουν. Ὁ ἰσχυρισμός εἶναι σωστός. Ὅμως, στήν ἀβελτηρία τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καί στήν ἀφασία τοῦ σώματος τῶν πιστῶν νά ἀντιμετωπίσουν τά σκάνδαλα, πολύ δέ περισσότερο στήν προσπάθεια συγκαλύψεώς τους, βρίσκουν πολύ ἰσχυρότερα ὄπλα ὅσοι θέλουν νά πλήξουν τήν Ἐκκλησία, ἀπό ὅ,τι στά ἴδια τά σκάνδαλα. Ἡ ἀποτυχία, ἡ κακότητα καί ἡ διαστροφή τῶν συγκεκριμένων προσώπων χρωματίζει τότε ὅλη τήν Ἐκκλησία, πού, στά μάτια τοῦ κόσμου, φαίνεται σά νά τά ἀποδέχεται. Προσάπτεται στό μυστικό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Στόν ἴδιο τόν Κύριο. Δέν βλέπουν τό φῶς τῆς δημοσιότητας βιβλία βλάσφημα, πού προσάπτουν στόν Κύριο ἠθικά παραπτώματα, τά ὁποῖα κατά συρροή συναντᾷ κανεῖς σέ ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας, καί μάλιστα πρωτοκλασάτους; Οἱ συγγραφεῖς τους ἀνήκουν ἀναμφίβολα στούς ἐχθρούς τῆς Ἐκκλησίας. Φταῖνε, ὅμως, μόνον αὐτοί; «Τό γάρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς (δηλαδή, τούς ἀνθρώπους τῆς

Ἐκκλησίας) βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν» (Ρωμ., β' 24)....

Ἕνας ἄλλος ἰσχυρισμός προκειμένου οἱ κληρικοὶ νά ἔχουν ἀσυλία, ὅταν παρεκτρέπονται, ἀναφέρεται στή σπουδαιότητα τοῦ λειτουργήματος τους. Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό σημαντικότερο δῶρο, μέ τό ὁποῖο προίκισε τήν Ἐκκλησία Του καί τό ἐμπιστεύτηκε στούς ἱερεῖς. Μέσω αὐτῆς τῆς ἱερωσύνης καί διὰ τῶν φορέων τῆς, τῶν ἱερέων, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ διαχέεται μέσα στόν ἀνέλπιδο κόσμο καί ἀπεργάζεται τόσες «ἀλλοιώσεις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου», τή σωτηρία τόσων ψυχῶν. Οἱ κληρικοί, ἐξ αἰτίας τοῦ θησαυροῦ, τόν ὁποῖον φέρουν, εἶναι ἄξιοι τιμῆς καί σεβασμοῦ. Ὡς κοινοὶ θνητοὶ καί «σκεύη ὀστράκινα» εἶναι κατανοητό νά ἔχουν τίς ἀνάγκες καί τίς μικρές ἀνθρώπινες ἀδυναμίες τους. Δέν μπορεῖ, ὅμως, νά εἶναι ἀπαλλαγμένοι ἀπό τήν κοινή ὑποχρέωση τῶν ἀνθρώπων νά μὴ παραβαίνουν τό νόμο τοῦ Θεοῦ. Καί ὅταν τόν παραβοῦν, στά μικρά ἢ στά μεγάλα, δέν μπορεῖ, σέ ἀντίθεση πρός τούς

Παπα-Γιάννη

**Τί λές ἐσύ; Μέ τίς ἴντριγκες ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Χριστόδουλος ἔσωσε τό ναυαγισμένο φίλο
του ἢ ναυάγησε καί ὁ ἴδιος;**

Φιλκά

Παπα-Γιώργης

ἄλλους πιστούς, νά μένουν ἀτιμώρητοι. Πολύ περισσότερο, εἶναι ἀδιανόητο, ἡ μέν θεία Χάρις νά σώζει δι' αὐτῶν, αὐτοί, ὅμως, οἱ ἴδιοι νά θεωροῦν προνόμιό τους νά μένουν ἀνεξέλεγκτοι, κατὰ παράβαση τῶν ἱερῶν Κανόνων, ὅταν μέ τή ζωή, τή δράση καί τίς ἐνέργειές τους σκανδαλίζουν θανάσιμα τόν κόσμο καί ὁδηγοῦν ψυχές σέ ἀπόγνωση. Ἄς μή συγχέουμε τά ἀσύγχητα.

Ἡ ἱερωσύνη δέν εἶναι μόνο τιμή. Ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας λέγει μέ τό στόμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ: Οἱ κληρικοί εἶναι οἱ «πνευματικοί τοῦ Δεσπότη ὑπάσπισται (ἀκόλουθοι), καί πύκται (πυγμάχοι), καί γηπόνοι (γεωργοί)... οὐκ ἀνθρώποις παρατασσόμενοι... ἀλλά πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους ἀνταγωνιζόμενοι (πού δέν μάχονται μέ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλά μέ τίς ἀρχές καί τίς ἐξουσίες καί τοὺς ἄρχοντες τοῦ κόσμου τοῦ σκότους), καί τό τύπτεσθαι χαίροντες (πού χαίρουν ὅταν-ἄδικα-τοὺς χτυποῦν), καί τό γυμνοῦσθαι πλοῦτον ἀθροίζεσθαι (πού μαζεῦουν σάν πλοῦτο τή γύμνια-φτώχεια-),... καί ταῖς τῶν ἀνθρώπων καρδίαις ὥσπερ τισὶν αὐλαξί τόν λόγον τῆς εὐσεβείας ἐνσπεύροντες (πού σπέρνουν τήν εὐσέβεια στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, σά σπόρο στά αὐλάκια μετά τό ὄργωμα), καί πολύχουν τῷ Δεσπότη τόν στάχυν προσαμώμενοι (καί θερίζουν πλούσια τὰ στάχυα-τῆς εὐσεβείας-γιά τό Δεσπότη Χριστό» (PG 96, 545-576, «Εἰς τήν Μεταμόρφωσιν...»).

Ἡ ἱερωσύνη δέν εἶναι γιά νά προσφέρει προνόμια. Εἶναι εὐθύνη καί ἀσήκωτο βάρος. Ἕνας νεώτερος

ἅγιος, ὁ Ρῶσος Ἐπίσκοπος Τύχων τοῦ Ζαντόσκ, γράφει πρὸς τοὺς ὑποψήφιους ποιμένες, Ἐπισκόπους καί Πρεσβυτέρους: «Ὅταν κληθῇς στήν ποιμαντική διακονία τῆς Ἐκκλησίας, σκέψου ἂν εἶσαι σέ θέσι νά σηκώσης τό βάρος. Ἄν ὄχι, τότε μή τό ἐγγίξης, γιά νά μή σέ βυθίσῃ μέσα στήν ἄβυσσο. Στίς δέ παραινήσεις του πρὸς τοὺς ποιμένες τονίζει ἐντονα τό χρέος τους γιά δημόσιο ἐλεγχό ὧσων σά λύκοι βαρεῖς καί κλέφτες ἔχουν ἐπιπέσει πάνω στό ποίμνιο καί ἀλωνίζουσιν μέσα στήν Ἐκκλησία: Ὅταν μερικοί παρανομοῦν, ὅποιοι κι' ἂν εἶναι αὐτοί, καί τό γνωρίζῃς καλά, νά μή σιωπᾷς. Νά ἐλέγῃς παντοῦ καί πάντοτε τήν παρανομία τους μέ τό λόγο σου, γιά νά μήν ὁμοιάσῃς μέ τό μουγκό σκυλί, πού δέν γαυγίζει τήν ὥρα πού οἱ κλέπτες μπαίνουν μέσα στό σπίτι καί ἀρπάζουν ἢ τήν ὥρα πού οἱ λύκοι πέφτουν στό κοπάδι καί τό κατασπαράζουν... Μή δειλιάζεις νά ἐλέγῃς κάθε κακό ἀπ' εὐθείας, νά ὁμολογῇς τήν ἀλήθεια παντοῦ καί πάντοτε καί νά κηρύττῃς τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου εἶσαι ἀπεσταλμένος» (Πορεία πρὸς τόν Οὐρανό, Ἔκδ. Μονῆς Παρακλητοῦ, 1979, σελ. 126-129).

Κατά τόν ἅγιο Τύχωνα, λοιπόν, οἱ γνήσιοι ποιμένες εἶναι ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ. Ὅχι ἀχυράνθρωποι, ἀνδράποδα σέ θέσεις μιᾶς ἱεραρχικῆς πυραμίδας μισθωτῶν, πού ἔχουν ἀνάγκη εἰδικῆς προστασίας, ὅταν ἐκτελοῦν τό ἔργο τους. Καί δέν μποροῦν νά στηρίζουν καί νά καλύπτουν τόν ὁποιονδήποτε ἰσχυρό, πού παρανομεῖ. Ἡ Ἐκκλησία μέ τήν ἱερωσύνη Της δέν μπορεῖ νά καταντῇ ἐτσι.

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Τό κουφό ταξίδι.

Είχαμε συνηθίσει στόν έκωφαν-
τικό θόρυβο. Στο δημοσιογραφικό
συναγερμό. Καί στά τηλεοπτικά
πλάνα, πού έδειχναν κάδους άνθοπέ-
ταλων νά άδειάζουν πάνω στο κε-
φάλι του κ. Χριστόδουλου. Κάθε
φορά, πού ο κ. Χριστόδουλος άπο-
φάσιζε νά πραγματοποιήσει επίσημο ταξίδι,
γιά νά έπισκεφθεί την Όρθόδοξη Έκκλησία
κάποιας χώρας, έπρεπε νά κινητοποιηθούν οι
πάντες, καί προπάντων οι δημοσιογράφοι,
γιά νά προβάλουν διεθνώς τή λαμπρότητα
της άρχιεπισκοπικής επίσκεψης. Ό κ. Χριστό-
δουλος έπρεπε νά έμφανιστεί, ότι γίνεται
άποδεκτός ως ο παγκόσμιος άστέρας. Καί,
ότι επιλύει όλα τά έκκρεμή προβλήματα του
πολιτικού καί του έκκλησιαστικού βίου της
χώρας, πού επισκέπτεται.

Μόνη εξαίρεση ή τελευταία επίσκεψη στην
Έκκλησία της Γεωργίας. Ό κ. Χριστόδουλος
πήγε, γύρισε, καί θόρυβος δέν έγινε. Δέν
έγραψαν οι έφημερίδες, ότι έλυσε τά προ-
βλήματα, πού άπασχολούν την άρχαιότατη
αυτή Έκκλησία. Δέν έμφανίστηκαν στις
τηλεοπτικές οθόνες πλάνα, πού νά εξαίρουν
τήν ηγετική προσωπικότητα του Έλληνα
προκαθήμενου. Σάν νά ήταν ή επίσκεψη αυτή
έντελώς κουφή. Σά νά έγινε στο περιθώριο
των άρχιεπισκοπικών ένασχολήσεων.

Νά όφειλετα, άραγε, ή σιωπή αυτή στην
υπερφόρτωση των Μ.Μ.Ε. από τις κινήσεις καί
τά νάζια των πρωταγωνιστών της τρομο-
κρατίας; Νά υπερφαλάγγισε ο τρομοκράτης
Χριστόδουλος τό δρομέα Άρχιεπίσκοπο Χρι-
στόδουλο στην κούρσα της προβολής; Άν
αυτή είναι ή έρμηνεία της σιωπής, δέν έχουμε
καμμία πρόοδο. Ή, μήπως, ή άπουσία προπα-
γανδιστικών πλάνων όφειλεται, στο πνευμα-
τικό ώριμασμα του προκαθήμενου καί στην
έπιλογή της σεμνής σιωπής, αντί της ευτέ-
λειας του θορύβου; Άν έτσι έγιναν τά πρά-
γματα, χρωστάμε έπαινο τόν προκαθήμενο.
Νά του άναγνωρίσουμε πνευματική πρόοδο.
Καί νά εύχηθούμε νά υπάρξει συνέχεια.



Ή άλυσίδα.

Οι πολλοί, οι άγνοί Έλληνες
πολίτες καί μέλη της Όρθόδοξης
οικογένειας, άνακυκλώνουν καθη-
μερινά τό γεμάτο άγωνία έρωτη-
ματικό, πού κατακλύζει την ύπαρξη
τους. Γιατί ο Άρχιεπίσκοπος Χριστό-
δουλος, πρόεδρος των δυό Άνώ-
τατων διοικητικών Σωμάτων της Έκκλησίας
της Ελλάδος (της Συνόδου της Ίεραρχίας
καί της Διαρκούς Ίεράς Συνόδου) καί υπεύθυ-
νος καί υπόλογος γιά την εύρυθμη λειτουργία
τους, δέν αντιμετώπιζει γενναία τή μεγάλη
κρίση ήθους, πού κατατρώνει τά σωθικά της
άνώτατης ήγεσίας; Γιατί δέν έμφανίζεται
άποφασιστικός; Γιατί δέ βάζει σε λειτουργία
τους μηχανισμούς κάθαρσης, πού έχουν θε-
σμοθετήσει οι Ίεροι Κανόνες της Έκκλησίας
καί οι Νόμοι του Κράτους;

Τό έρωτηματικό αυτό, κατά τις έναγώνιες
συζητήσεις του μεγάλου πλήθους, μένει
άναπάντητο. Οι άνθρωποι, μή γνωρίζοντας
τά interna του έκκλησιαστικού παρασκήνιου,
δέν μπορούν νά ξεδιαλύνουν αν πρόκειται
γιά σκόπιμη, ύποπτη διστακτικότητα ή αν
είναι σύνδρομο άβουλίας καί αδράνειας. Άν
ο προκαθήμενος είναι άτομο άτολμο ή αν
φοβάται.

Όσοι, όμως, βρίσκονται πιό κοντά στις
στεγες κάλυψης των σκανδάλων, γνωρίζουν
πολύ καλά την άλυσίδα του τρόμου, πού πε-
ρνάει από όλα τά έκκλησιαστικά διοικητήρια
καί δένει σε ένα σωμα τους ένόχους. Ξέρουν,
ότι τό ένα σκάνδαλο συνδέεται μέ τό άλλο
καί εκείνο μέ τό τρίτο. Άν τραβήξεις τόν ένα
κρίκο της άλυσίδας, θά σου βγάλει καί τόν
έπόμενο. Καί εκείνος θά φέρει στην επιφάνεια
καί τό κρυφό σκάνδαλο του γείτονα.

Ήθεωρία της άλυσίδας εξηγεϊ τό φαινό-
μενο της ένοχης άβουλίας καί της σιωπής.
Όσοι ένοχοι, φοβούνται τους ένόχους. Καί
δέν προχωρούν στον καταλογισμό ευθυνών.

Καί έτσι, περνούν οι σκανδαλοποιοί καλά
καί όλο τό Σωμα της Έκκλησίας βασανίζεται
μέσα στις πνιγνές άναθυμιάσεις.